

ANYKŠTA

<http://www.anyksta.lt>

LAIKRAŠTIS ANYKŠČIŲ KRAŠTO VISUOMENEI 62/9352

Senosios lietuvių literatūros tyrinėtoja išleido antrąjį romaną

2 psl.

Rajono švietimo įstaigose - pirmosios permainos

2 psl.

Profesionalusis menas kaimuose: tai ne visada įmanoma

Jolanta PUPKIENĖ, Anykščių kultūros centro Troškūnų padalinio vadovė, režisierė:

„...profesionalo nepastatysi po medžiu, kad jis dainuotų...“

3 psl.

šiuipynys

KONCERTAS. Rugpjūčio 14 d., trečiadienį, 18 val. Kopylčioje – Pasaulio anykštėnų kūrybos centre Aido (fortepijonas) ir Dainiaus (smuikas) Puodžiukų koncertas. Programoje – W.A.Mozart sonatos smuikui ir fortepijonui: G-dur K.11, A-dur K.12, F-dur K.13, C-dur K.14, B-dur K.15. Renginys nemokamas.

Debeikiai. Rugpjūčio 15 d. 18.00 val. Šv. Mato vargonų festivalis nusikels į Debeikius. Šv. Jono Krikštytojo Debeikių bažnyčioje vargonuos Jarūnė Barkauskaitė ir dainininkė Aušra Liutkute.

Vilkai. Pirmadienio rytą Mačionių apylinkių (Skiemonių sen.) ūkininkai rado vilkų sudraskytas avis. Vienas ūkininkas neteko trijų, antrasis - vienos avies. Tai pirmasis vilkų išpuolis šiais metais prieš Anykščių rajono gyventojų naminius gyvulius. Vilkai šį kartą avis plovė ne vilkiukų edukaciniais tikslais, o maistui. Sudraskytos avys stipriai apgraužtos, tačiau masinių žudynių keturkojai nerengė. Abi nukentėjusių ūkininkų avių bandos yra nemažos, vienoje - 50, kitoje - 70 avių.

Areštinė. Rugpjūčio 11 dieną, apie 17.30 val., Svėdasų seniūnijos Daujočių kaime, Miško g., neblaivus vyras (g. 1961 m.) sudaužė kambario duris, puolė žmoną (g. 1968 m.), bet nesužalojo. Padaryta 200 eurų turtinė žala. Pradėtas ikiteisminis tyrimas. Vyras sulaikytas ir uždarytas į areštinę.

Gaisras. Pirmadienio naktį Skiemonių seniūnijos Gikonių kaime degė pirtis. Atvykus ugniagesiams, atvira liepsna degė medinės dvių aukštų pirties stogas ir antras aukštas. Įvykis tiriamas.

Rinkimai. Troškūnų seniūnijos Raguvėlės kaimas per Žolines rengia šventę, kurios metu rinks gražiausią kaliausę. Programoje numatyta ir daugiau įdomybių: vyks mototechnikos pasirodymas, fotografijų bei gėlių puokščių ir kompozicijų paroda.

Savivaldybė pirks melavimo paslaugą?

PASIŪLYMAS DĖL VIEŠOSIOS INFORMACIJOS SPAUSDINIMO ANYKŠČIŲ RAJONO LAIKRAŠTYJE PASLAUGŲ		
A dalis. Techninė informacija ir duomenys apie tiekėją		
2019-08-09		
(Data)		
Anykščiai		
(Vieta)		
Tiekėjo pavadinimas	UAB „Atvirai“, jm. kodas 301150810	
Tiekėjo adresas	Dariaus ir Girėno g. 8, Anykščiai LT29131	
Už pasiūlymą atsakingo asmens vardas, pavardė	UAB „Atvirai“ direktorius Linas Bitvinskas	
Eil. Nr.	Techniniai rodikliai pagal vertinimo parametrus	Rodiklių reikšmės
1.	Laikraščio leidimo dažnumas per savaitę (T ₁)	1 kartą per savaitę (šeštadieniais)
2.	Laikraščio 2019 m. I- o pusmečio 1 numerio vidutinis tiražas (T ₂)	3000 egz.
3.	Laikraščio 2019 metų I pusmečio vidutinis prenumeratorių skaičius (T ₃)	Konfidenciali informacija

Laikraštis „Šilelis“, pateikdamas dokumentus Anykščių savivaldybės administracijos viešajam pirkimui, parašė, kad laikraščio prenumeratorių skaičius yra konfidenciali informacija.

Komunalininkų vadovas gaus mero algą

Realiausia, kad naujuoju UAB Anykščių komunalinis ūkis vadovu taps buvęs įmonės direktorius Kazys Šapoka.

Suformavus UAB Anykščių komunalinis ūkis valdybą, paskelbtas bendrovės direktoriaus konkursas. Būsimasis bendrovės vadovas uždirbs gerokai daugiau nei Anykščių rajono vicemeras Dainius Žiogelis ir ne ką mažiau nei Anykščių rajono meras Sigitas Obelevičius

Skelbiama, kad būsimą UAB Anykščių komunalinis ūkis direktoriaus atlyginimo koeficientas 6,7 nuo minimalios mėnesinės algos. Šiuo metu minimali mėnesinė alga yra 555 eurai, taigi komunalininkų vadovas gaus 3 tūkst.718 eurų „ant popieriaus“. Ir tai bus tik pagrindinė alga - papildomais sprendimais komunalininkų vadovui bus galima skirti priedus ar priemokas.

Vidutinė mero alga šių metų antrąjį ketvirtį buvo 3892 eurai, vicemero - 3088 eurai.

Konkurso nuostatuose rašoma, jog būsimasis komunalininkų vadovas privalo turėti aukštąjį universitetinį išsilavinimą, būti nepriekaištingos reputacijos, turėti trejų metų vadovavimo patirtį. Taip pat nurodoma, kad „per pastaruosius 3 metus darbuotojas neturi būti atleistas iš juridinio asmens vienasmenio ar kolegialaus organo

dėl netinkamo pareigų atlikimo“. Pastarasis punktas užkerta kelią konkurse dalyvauti iš darbo atleistam buvusiam laikinajam UAB Anykščių komunalinis ūkis vadovui Jonui Žukauskui.

Priminsime, jog daugiau nei metus laikinoju UAB Anykščių komunalinis ūkis vadovu dirba Linas Pravilionis.

Vieša paslaptis, jog naujuoju UAB Anykščių komunalinis ūkis vadovu vėl turėtų tapti buvęs įmonės direktorius Kazys Šapoka. Jeigu konkursą laimės ne jis - bus didelis netikėtumas, nes pastarąsias dienas anykštėnai, kalbėdami apie būsimą komunalininkų vadovo algą, sako - „ar matei, kokią algą valdžia ruošiasi mokėti K.Šapokai?“ K.Šapoka dabar yra Anykščių rajono tarybos narys, išrinktas pagal Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos sąrašą.

Vidmantas ŠMIGELSKAS
vidmantas.s@anyksta.lt

Savo pačių mele susipainiojęs Anykščių rajono laikraštis „Šilelis“ verčiau nusprendė pralaimėti vieną iš dviejų Anykščių rajono savivaldybės skelbtų informacijos viešinimo konkursų nei atskleisti savo laikraščio prenumeratorių skaičių. Tačiau, panašu, melagingą tiražą nurodančiam „Šileliui“ Anykščių rajono biudžeto kašnis atiteks - antrajam viešinimo konkursui, kuriame pagal jo reikalavimus galėjo dalyvauti ir kopijavimo aparatu dauginamas laikraštis, „Šilelis“ pateikė mažesnę kainą nei „Anykšta“.

4 psl.

Vidmantas ŠMIGELSKAS
vidmantas.s@anyksta.lt

Senosios lietuvių literatūros tyrinėtoja išleido antrąjį romaną

Iš Anykščių seniūnijos Rubikių kaimo kilusi rašytoja, humanitarinių mokslų daktarė, senosios lietuvių literatūros tyrinėtoja Jurga Žąsinaitė išleido savo trečiąją knygą „Memento Grodno. Dingusi Lietuvos Gardino istorija“.

„Pirmą kartą prieš skaitytojo akis bus nupūstos istorijos dulkės nuo lietuviškojo Gardino – išpūdingo LDK miesto, dabar išstumto už mūsų šalies ribų. Kartu su knyga „Memento Grodno. Dingusi Lietuvos Gardino istorija“ leisikite į epinę vienos giminės sagą, kuri atskleis dramatišką miesto likimą – pilną politinių intrigų, meilės aistrų ir iki šių dienų neįmintų paslapčių“, – štai taip naują knygą pristatė literatūrologė doc. Audinga Peluritytė-Tikuišienė.

„Vienas svarbiausių Lietuvos istorijos miestų, naujų politinių ir tautinių vėjų išstumtas už dabartinės Lietuvos teritorijos ribų, atveria savo vartus nuostabiam pasakojimui, sudėliotam iš tikrų įvykių ir pasodrinto fantazija apie Gardino velni vadintą Antaną Tyzenhauzą, jo bendražygius, priešus, mylėtas, globotas moteris ir slaptoje celėje numarintus gambiaus krašto jaunuolius. Romane susiduria ir pinasi skirtingais šimtmečiais besiplėtoję gyvenimai ir įvykiai – XVIII

a. LDK seimų, Gardino miesto, jo seniūno Antano Tyzenhauzo, provaikaučio Felikso ir jo epileptiko sūnaus, sovietmečiu atvykusių iš Vilniaus į Gardiną ieškoti protėvio paslėptos brangenybių skrynūtės, gyvenimo istorijos“, – knygą „Memento Grodno. Dingusi Lietuvos Gardino istorija“ pristatė prozininkė, eseistė Gintarė Adomaitytė.

„Memento Grodno. Dingusi Lietuvos Gardino istorija“ – antrasis J.Žąsinaitės išleistas romanas. Pirmasis – „Azuritijos kardinolai“ pasirodė 2017 metais. 2008 metais J.Žąsinaitė yra išleidusi apysaką „Akmeniniai Avondalio namai“.

-ANYKŠTA

Rašytoja Jurga Žąsinaitė tikisi, kad pasirodžius naujajai knygai Antano Tyzenhauzo vėlė ją paliks ramybėje, o papasakota istorija dar labiau ją įširdins.

Renovacija keliasi į kaimus

Energetinio efektyvumo didinimo daugiabučiuose namuose programoje jau nori dalyvauti ne tik Anykščių miesto, bet ir rajono kaimų gyventojai.

Pasak UAB Anykščių komunalinis ūkis laikinojo direktoriaus Lino Pravilionio, Anykščių rajone renovacijoje panorą dalyvauti dviejų Anykščių seniūnijos Naujųjų Elmininkų kaimo bei dviejų Ažuozerių

kaimo daugiabučių gyventojai.

Nors renovacija rajone kaip reikiant išibėgėjo, sėkmingai jos tąsai koją kiša skolininkai. Viešųjų investicijų plėtros agentūrai per antrąjį šių metų ketvirtį, penktąja-

me renovacijos etape, buvo pateikti prašymai finansavimui gauti 14-kai daugiabučių namų, 12-kai daugiabučių jau gauti pritarimai finansavimui gauti.

2-uoju numeriu pažymėtas daugiabutis namas Anykščiuose, Storių gatvėje, negavo finansavimo dėl esamo skolininkų skaičiaus, tad kreiptasi į Šiaulių banką. Anykščiuose, Šviesos g. 12, daugiabučiui namui nebuvo teikiamas prašymas Viešųjų investicijų plėtros agentū-

rai dėl esamo skolininko, nes pagal energetinio efektyvumo didinimo programos reikalavimus aštuonių butų daugiabutyje jų apskritai negali būti.

Kaip rodo UAB Anykščių komunalinis ūkis ataskaita, dažniausiai daugiabučių namų rangos konkursus laimėjo ir namus renovavo UAB „Anrestas“, UAB „Dailista“, „Aukštaitijos ranga“ bei „Axis industries“.

-ANYKŠTA

Rajono švietimo įstaigose - pirmosios permainos

Anykščių rajono savivaldybės administracija paskelbė konkursą Anykščių vaikų lopšelio - darželio „Eglutė“ direktoriaus pareigoms užimti. Naujo direktoriaus atranka vyks dėl to, kad švietimo įstaigų vadovams įvestos kadencijos.

Anykščių rajono savivaldybės administracijos direktorė Ligita Kuliešaitė „Anykštai“ sakė, kad konkursas Anykščių vaikų lopšelio - darželio „Eglutė“ direktoriaus pareigoms užimti paskelbtas dėl 2018 metų pradžioje įsigaliojusiu švietimo įstatymo pakeitimų, kuriais įvestos kadencijos švietimo įstaigų vadovams.

„Švietimo įstaigų vadovų, kurie

pareigas ejo daugiau kaip 20 metų, nauji konkursai turi būti įvykdyti iki 2020-ųjų metų sausio 1 dienos“, – informavo L.Kuliešaitė.

Švietimo įstaigos vadovs nuo šiol bus bus skiriamas penkerių metų kadencijai. Pasibaigus kadencijai, jis vėl galės dalyvauti viešajame konkurse ir pretenduoti dar penkeriems metams tapti vadovu. Kadencijų skaičius nėra ribojamas.

Papildytas Švietimo įstatymas nustato, kad būsiamasis ir dirbantis švietimo įstaigos vadovas turės būti nepriekaištingos reputacijos.

Anykščų vaikų lopšelis „Eglutė“ buvo atidarytas prieš 43-ejus metus, šiuo metu šios įstaigos direktorės pareigas jau beveik 30 metų eina Jolanta Šaučiūnienė. Tiesa, „Anykštai“ pasiteiravus, kiek konkrečiai metų J.Šaučiūnienė dirba „Eglutės“ direktore, to atsakyti negalėjo net patys Anykščių rajono savivaldybės švietimo skyriaus specialistai.

„Neprismenu, kiek ji metų direktoriauja“, – prisipažino švietimo

skyriaus vyriausioji specialistė Nijolė Pranckevičienė.

N.Pranckevičienė sakė, kad įvestos kadencijos palies ir kitų rajono švietimo įstaigų vadovus.

„Visi jie turi terminuotas sutartis, jų darbo stažas labai įvairus“, – sakė N.Pranckevičienė, negalėjusi pasakyti, kuriose švietimo įstaigose taip pat bus skelbiamos naujos direktorių atrankos.

Naujojo Anykščių vaikų lopšelio - darželio „Eglutė“ direktoriaus atranka vyks lapkričio 27 dieną. J.Šaučiūnienė „Anykštai“ sakė dar neapsisprendusi, ar sieks naujos direktoriaus kadencijos.

-ANYKŠTA

atviras laiškas

Viešas kreipimasis

Palaikome gerb. kleboną Saulių Filipavičių - dorą žmogų ir kunigą.

Gaila, kad puolimas prieš jį tebesitęsia, deja, tame dalyvauja ir dalis žiniasklaidos.

Dėkojame Dievui už tai, kad pašaukė gerb. Saulių tapti kunigu ir už jo gerus darbus, kuriuos jis padarė parapijai ir atskiriems žmonėms. Esame dėkingi už jo ganytojišką ir už aktyvią kultū-

rinę bei visuomeninę veiklą. Jau daug metų tai viena ryškiausių asmenybių Anykščių rajone. Žmonės, atvykę iš kitur į Troškūnus ir pamatę, kokie renginiai čia vyksta, kaip čia bendraujama, paklausę kunigo Sauliaus pamokslų, dažnai pasako, kad pavydi mūsų kraštui tokio kunigo. Todėl didesnei daliai žmonių yra skaudu matyti, kaip negražiai puolamas šis gerbiamas žmogus. Informacija pateikiama tenden-

cingai, siekiama tirštinti spalvas „pučiant burbulą“.

Sakoma, kad medį pažįstam iš vaisių, o žmogų - iš jo darbų. Ne visi žino, kad kunigas yra padėjęs daugybei žmonių. Ne visi žino, kad Troškūnų vienuolynas buvo prikeltas naujam gyvenimui ne už ES lėšas, bet žymiai anksčiau, klebono Sauliaus vadybinio talento ir ryžto dėka. Tai įkvėpė miesteliui naujos gyvybės. Ne visi žino, kad šis didelis archi-

tektūrinis kompleksas išlaikomas ne valstybės, o klebono rūpesčiu. (Už ES lėšas sutvarkyta tik Senoji mokykla - daugiafunkcis centras.) Nedaug kas žino, kad vietos asociacijoms leidžiama naudotis patalpomis neatlygintinai. Iš vargingiau gyvenančių kunigas atsako imti auką už krikštą ar laidojimą. Visko negalime čia išvardyti. Esame dėkingi kun. Sauliui Filipavičiui už jo nuveiktus darbus mūsų krašte.

Kononenko,

Raguvėlės moterų klubas, atstovaujamas Angelės Ažusienienės, Papilių kaimo bendruomenė, atstovaujama seniūnaitės Liutauro Šimėno,

Surdegio kaimo bendruomenė, atstovaujama pirm. Raimundo Balso ir seniūnaitės Janinos Uzdrienės,

Surdegio parapijos bendruomenė, atstovaujama Janinos Dubrienės,

Kiaušagalio kaimo bendruomenė, atstovaujama pirm. Daivos Kruopienės,

Mitošiūnų kaimo bendruomenės centras, atstovaujamas pirm. Vitalijaus Petronio ir Mitošiūnų seniūnaitės Birutės Daunoravičienės,

Vašuokėnų kaimo bendruomenė, atstovaujama seniūnaitės Skaidros Grincevičienės.

spektras

Ministerija. Žemės ūkio ministerijos (ŽŪM) perkėlimo į Kauną niekas nebeatšauks, o būsimo ministro Andriaus Palionio „prieš“ yra tik jo asmeninė nuomonė, sako Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos vadovas Ramūnas Karbauskis. Būsiamasis žemės ūkio ministras „socialdarbietis“ A. Palionis pasisako prieš ŽŪM perkėlimą į Kauną. „Nenorėčiau, kad būtų keliamas (ministerija – BNS)“, – BNS praėjusią savaitę sakė A. Palionis, paklaustas, koks bus ministerijos likimas. „Kiekvienas ministras, kiekvienas politikas turi savo nuomonę, bet lemia ta nuomonė, kuri daugumos nuomonė. Aš nelabai nustebau, tokia yra nuomonė, tiesiog nereiktų to matyti kaip sprendimo pakeitimo, sprendimo nieks nekeis. Aš manau, būtų didžiulė klaida keisti sprendimą, kuris jau įgyvendinamas“, – reagavo R. Karbauskis. Žemės ūkio ministerija pradėta iškelti į Kauną šiomet, procesą planuota baigti iki 2020 metų pabaigos. Vyriausybė sako taip siekianti daugiau galių suteikti regionams.

Turistai. Pirmąjį pusmetį Rusijoje lankėsi 1,97 mln. turistų iš užsienio – 25 proc. daugiau nei prieš metus, pranešė Rusijos turizmo asociacija, remdamasi Federalinės pasienio tarnybos duomenimis. Daugiausiai turistų sulaukta iš Kinijos, Vokietijos, Pietų Korėjos, JAV ir Izraelio. Turistų srautas iš Kinijos padidėjo 32 proc. iki 592 tūkst., Vokietijos – 17,5 proc. iki 192 tūkst., Pietų Korėjos – 45,3 proc. iki 170 tūkst., JAV – beveik nepakito – 91 tūkst., Izraelio – padidėjo 32 proc. iki 77 tūkst. žmonių. Į pirmąjį dešimtuką taip pat pateko Prancūzija (73 tūkst.), Italija (70 tūkst.), Didžioji Britanija (56 tūkst.), Ispanija (38 tūkst.), Indija (32 tūkst.). Iš viso per pusmetį užfiksuota 15,1 mln. užsieniečių apsilankymų Rusijoje – 0,8 proc. daugiau nei prieš metus. Rusijos gyventojų išvykų į užsienį padaugėjo 6,7 proc. iki 21,2 mln., iš jų turistinių kelionių – 9 proc. iki 7,94 milijono. Populiariausios turizmo kryptys – Turkija (2,07 mln. išvykų), Tailandas (460 tūkst.), Italija (458 tūkst.), JAE (396 tūkst.), Kinija (391 tūkst.), Vokietija (365 tūkst.), Ispanija (357 tūkst.), Kipras (265 tūkst.), Vietnamas (219 tūkst.), Graikija (213 tūkst.).

Pasiūlymas. Austrijos technologijų bendrovė AMS pateikė pasiūlymą dėl vokiečių bendrovės „Osram Licht“ įsigijimo, kuriame apšvietimo įrangos gamintoja įvertinta 3,7 mlrd. eurų. Apie pasiūlymą pranešta praėjus kelioms dienoms po to, kai stambus bendrovės akcininkas atmetė kitą, mažesnės vertės pasiūlymą. AMS pranešime teigiama, kad pasiūlyme „Osram“ akcijos vertinamos po 38,5 euro už akciją. Ši kaina yra didesnė nei 35 eurų už akciją kainą, kurią pasiūlė investiciniai fondai „Bain Capital“ ir „Carlyle Group“. Pagrindinė „Osram“ investuotoja „Allianz Global Investor“ praėjusią savaitę atmetė šį pasiūlymą, teigdamas, kad jo vertė yra per maža. Pirmadienį prekybos sesijos metu „Osram“ akcijos šoktelėjo 9,5 proc. ir pasiekė 34,67 euro už akciją ribą, palyginti su penktadienio 31,65 euro už akciją kaina baigiantis prekybai.

Kova dėl „Osram“ perėmimo prasidėjo po kelių perspėjimų apie bendrovės pelno mažėjimą ir kilus viešam ginčui su „Siemens“ dėl strati-

Troškūnų Kolpingo šeima, atstovaujama Meilės Giraitienės, Asociacija Troškūnų bendruomenė, atstovaujama pirm. Jolantos Pupkienės ir seniūnaitės Aurelijos Deveikienės, Asociacija „Kartų ratas“, atstovaujama pirm. Nerijos Damauskienės, Troškūnų Kazio Inčiūros gimnazijos bendruomenė, atstovaujama direktorės Aušros Sapkauskienės, Troškūnų krašto klubas „Malmaža“, atstovaujamas pirm. Daivos Gašpuitytės, Troškūnų Romų bendruomenė, atstovaujama Liubos Janovičienės, Smėlynės bendruomenė, atstovaujama Danguolės Jankauskienės, „Gelbėkit vaikus“ Raguvėlės dienos centras, atstovaujamas direktorės Reginos Zorgevičienės, Bendruomenė „Raguvėlės juosta“, atstovaujama pirm. Žanos

Griaustinio paženklinta šventė - Butėnų diena

Šeštadienį Butėnuose prie Svėdasų švęsta tradicinė „Butėnų diena“, kuri šiemet buvo turtinga smagaus žygio „Vaižganto pašvenčiai“ - iš Butėnų į Žaliają ir atgal, atradimų akimirku, maldų bei atsiminimų valandos Butėnų kapinėse prie Jaunimo aukuro, sumūryto prieš tris dešimtmečius, ir kitų įdomybių.

Šalia 1940 m. Katalikių moterų pastatyto kryžiaus bei Atgimimo metų proga kaimo jaunuolių 1989 m. sumūryto aukuro šeštadienį susirinkę entuziastai.
Autoriaus nuotr.

Rytmetį susirinkome pačioje Butėnų kaimo širdyje, buvusio Juozo Tumo - Vaižganto (1869 - 1933), jo jubiliejinius metus šiemet minime, krikšto tėvo Augustino Žvirblio kiemo prievartėje. Prisiminę sumaniausią ir turtingiausią sodžiaus žmogų, kuris ir valdžios ragavo, ir savo padėtimi kartais pasipuikavo, pasigėrėję jau jo dukters Bražiūnienės 1918 m. statytu aniams laikams ypač modernių formų namu, kuriame daugelį metų veikė

mokykla, buvo skaitykla, pavaikščioję po kiemelį, kuriame prieš daugelį dešimtmečių šimtus kartų „čižiką“ ir kitus žaidimus žaista, trumpam prisėdę ant improvizuoto Vaižganto krikštatevio suoliuko, šalia dailaus šimtamečio plytų ir akmenų mūro tvarto, iškeliajome. Per senąją „ūlyčią“, pro Magazino pievą, buvusias kolchozo dirbtuves, Jurgio galo sodybą ant aukšto kalno, pro išdžiūvusį Kerpio upelį, plieno tiltu įveikę vis dar sma-

giai čiurlenančio Naručio tėkmę, kalnais ir slėniais nuėjome iki Šv. Jono Krikštytojo koplytstulpio, kaimo žmonių atstatyto išimtiniais 1989 metais. Žaliu pušynu apgaubto plento pakraščiu, sutiktiems automobiliams trispalve pamuojodami, pro Šaltinių pilkapius, peržengę išdžiūvusį Kriokšlio upelį, sustojome ant tilto per Šventąją. Tvirtas, atrodytu, amžinas gelžbetoninis statinys, lengvai išlenkta arka sujungęs krantus, 1937 metais buvo pavadintas dr. kan. Juozo Tumo - Vaižganto vardu. Prieš keletus metus rekonstruotas: į atramų tvorelės apskritimus tarp tulpių žiedų ornamentų sugrįžo du kartus pražuvę ir dar kartą atlieti Juozo Zikaro sukurti bareljefai. Aplankėme senąją mokyklą, sklandytuvų konstruktoriaus Balio Karvelio tēviškę, akmeninėmis sienomis stūksančio malūno griuvėsius, užkopėme ant senojo tilto pamatų, prie baltu bokštu į dangų smingančio Nepriklausomybės paminklo, Juozapo Rimkaus 1928 metais pastatyto, „Lietuva brangi“ giedojome. „Romuvos parko“ sodybą, tylią, be žmogaus, apžiūrėjome, Šaltinių kapines lankėme, iš pirmą pradžio šaltinio vandenį gėrėme, po šimtamete vinkšna sėdėjome, moderniu diskgolfo žaidimu domėjomės. Gimstančios, iš paupių žolynų kvapus sunkiančios įmonėlės „Lankės“ kvapus ragavome, žolininkės Rūtos mielos šnekos klausėmės. Per Naručio brastą ne visai sausomis kojomis perėjome, Sausosios Apydėmės slėniu į vakarus žengėme, Danutės paukščiais

gėrėjomės, pušaitėmis užaugusia keliūte paupiu judėjome, avietes gardžiausias ragavome. Ties Klyviu, paupyje, Augenijaus pavėsinė stebėjomės, prie ugniakuro, ties senuoju žilvičiu, sėdėjome ir Algirdo eilėraščio apie anūka, pasienietį Domą, klausėmės...

Butėnų kapinių kalnelyje, mūsų butėniško pasaulio panteone, ten, kur kiekvienas žmogus svarbus ir brangus, kur kiekvienam kuriamos odės, pulkelin spietėmės. Prisiminėme tą tolimą 1989 tautos atgimimo metų birželio 30 – ają, kuomet iki pat sutemų sodžiaus jaunuoliai lipdė, iš akmenų tvirčiausių mūrijo aukurą. Mums pavyko - aukuras iškilo su polėkiu, su elegancija. Į jo akmeninę gilumą kaip amžių laišką įdėjome stiklinio buteliuko „kapsulę“, dokumentą, kuriame surašėme statytojų pavardes ir vil-

tingą tikėjimą, pasitikėjimą Lietuvos laisve bei tautos klestėjimu skelbėme. Tų pačių metų liepos 2 - ios popietę, tuoj po Šv. apaštalo Petro ir Povilo atleidų, minia žmonių į kapinaites susirinkusi buvo. Tuomet vyko didysis kaime gyvenančių ir po pasaulį išsklidusių butėniečių suvažiavimas. Pasodinti du ažuolėliai, būta daug kalbų, dainų šviesioje paupio pievoje, prie vienišo žilvičio.

Po trijų dešimčių metų vėl amžinybės kalne susirinkę praeitį prisiminėme, dabartį vertinome, ateitį viltyje matėme, meldėmės, giedojome, tėvynei ir Butėnams valio šaukėme.

Anoje upės pusėje, Jononių kaimo kapinėse, šiemet Šv. Lauryno atleidų nebuvo. Beržų apsuptoje ramybėje svarsčiau ir mažiau, Šv. Lauryno šventės apvaikščiojimo penkių dalių maldą sudėlioju. Šventoji tekėjo, o smiltingame dugne tvyrojo ugnies ženklas. Juk rugpjūčio 10 - oji nuo seno svarbiausioji dievaičio Perkūno garbinimo diena. Tik žemę apgaubus sutemoms tas dievaitis pasirodė, dangaus keliais nudundėjo, nužybsėjo...

Naručio brasta ir Lendrinės šuolis...

komentarai

Profesionalusis menas kaimuose: tai ne visada įmanoma

Anykščiuose vyksta ypač daug profesionaliojo meno renginių, festivalių. Reikia pripažinti, kad į daugelį tokių renginių kaimuose gyvenantys žmonės ne visada turi laiko bei galimybių atvykti - renginiai vyksta po darbo valandų, prastas susisiekimas viešuoju transportu. Kaip manote, ar profesionaliojo meno sklaida nėra išskirtinai koncentruota tik į miesto gyvenimą? Ką siūlytumėte, kad profesionalusis menas kuo plačiau pasklistų ir po visą Anykščių rajoną? O gal kaimų gyventojams pakanka meno mėgėjų kolektyvų?

Kičo pasitaiko ir mene

Juozas RATAUTAS, anykštėnas:

- Kiekvienas profesionalusis ar mėgėjų menas turi savo žiūrovą. Kaimo vietovėse, kur mažesnė žmonių koncentracija, mažiau sulaukiama lankytojų, nors sąlygos vienam ar kitam renginiui gali būti pakankamai neblogos. O komerci-

nių renginių organizatoriams yra svarbi nauda. Aš būčiau už tai, kad, pavyzdžiui, festivalis „Devilstone“ vyktų kažkur prie Rubikių ežero ar Kavarske, prie Šventosios. Taip organizatoriams paprasčiau būtų užtikrinti dalyvių viešąją tvarką, eismo taisyklių bei aplinkosaugos reikalavimų laikymąsi. O svarbiausia - nebūtų pažeisti viešieji žmonių interesai.

Kita vertus, noras ar motyvas aplankyti dominantį renginį yra kur kas svarbesnis už palankias ar ne visai palankias tam sąlygas jį pasiekti. Gyventojų mobilumas yra gana aukštas, tad nuvykti į koncertą, spektaklį ar parodą Vilniuje ar Kaune, juo labiau mūsų mieste, nėra sunku. Antra, Anykščių kultūrinė infrastruktūra, paslaugų spektras bei gausus kultūrininkų būrys įgalina tobuliau ir įdomiau organizuoti renginius. Tačiau niekaip nenuvertinčiau meno mėgėjų kūrybos. Ją reikia skatinti ir puoselėti. Ne kartą teko labiau pasidžiaugti folkloro ar šokių kolektyvo pasiro-

dymu nei atvežtiniu, „tipo - profesionaliu“ kolektyvu. Kičo pasitaiko visur, mene - taipogi.

Rašyti projektus neuždrausta nė vieniems kaimo kultūros namams

Jolanta PUPKIENĖ, Anykščių kultūros centro Troškūnų padalinio vadovė, režisierė:

- Žmonės išvaizduoja, kad yra kažkoks katilas, krūva pinigų, kelios kultūros įstaigos, kurios gali elgtis taip, kaip sugalvoja, ir, pavyzdžiui, pakviesti kokį nors operos solistą, šokių kolektyvą ir juos nuvežti į Surdegį ar Troškūnus, Kavarską ar Svėdasus. Praktiškai profesionalūs atlikėjai reikalauja

tam tikrų sąlygų ir gan dažnai tos sąlygos atitinka tik Anykščių kultūros centre. Bet tokio profesionalo nepastatysi po medžiu, kad jis dainuotų. Menas turi ir tam tikrus reikalavimus.

Be to, rašyti projektus ir kvieptis profesionalius atlikėjus nėra uždrausta nė vieniems kaimo kultūros namams. Anykščių kultūros centro vadovė darbuotojus nuolat skatina galvoti, kaip profesionalųjį meną atvežti į mūsų kraštus.

Būtų labai gražu, jei kiekvieną kaimą pasiektų profesionaliojo meno renginiai, tačiau tai ne visai įmanoma. Į Troškūnus esame išsikėlę tikslus atvežti pačius įdomiausius projektus, bet tam mes turime erdvių - esame tuo apdovanoti.

Publika šiais laikais mobili

Stanislovas AGLINSKAS, muzikos pedagogas, pianistas, kultūros renginių organizatorius:

- Kiek susidūriau organizuodamas švento Mato tarptautinį vargonų muzikos festivalį, galiu pasakyti, kad didžiausia bėda Lietuvoje ta, kad ne visur yra tų instrumentų. Vargonai reikalauja labai didelių lėšų jų priežiūrai, remontui, todėl daugelyje bažnyčių jie yra pakankamai apleisti.

Kaip sakau, galbūt verčiau būtų investuoti ne į ištuštėjusių miestelių aikščių trinkeles, o į tokius instrumentus.

Kita vertus, ar koks simfoninis orkestras važiuotų koncertuoti į provinciją? Seniau tiek Svėdasuose, tiek Viešintose stovėjo koncertiniai fortepijonai, vienas kitas muzikantas užklysdavo jais pagroti ir padainuoti per atskaitinius kolūkių susirinkimus.

Man atrodo, kad dabar publika yra labai mobili, į tą patį švento Mato tarptautinį vargonų muzikos festivalį atvažiuoja ir iš Kupiškio, ir iš Rokiškio. Žinoma, tai ne masinis dalykas.

Profesionalūs atlikėjai kainuoja brangiai ir juos išvežioti po provincijos miestelius būtų pakankamai brangu.

Tiesa, šiemet Debeikiuose vyks rimtas vargonų muzikos festivalis.

Savivaldybė pirks melavimo paslaugą?

Lietuvos žurnalistų sąjungos pirmininkas Dainius Radzevičius mano, kad savivaldybės neturėtų susidėti su apgavikais, kurie meluoja dėl savo leidinių tiražo.

„BNS“ Vidmanto BALKŪNO nuotr.

(Atkelta iš 1 psl.)

Suprato, kad turės problemų

Anykščių rajono savivaldybės administracija prieš kurį laiką paskelbė, o vėliau atšaukė informacijos viešinimo konkursą. Atšauktajame konkurse buvo numatytas vienintelis paslaugos kriterijus - kaina. Po kurio laiko, užuot skelbus vieną viešinimo konkursą, buvo paskelbti net du - viename konkurse svarbi tik paslaugos kaina, antrajame - daugiau dedamųjų: kaina, periodiškumas, tiražas, prenumeratorių skaičius. Beje, abiejų projektų vertės labai kuklios - pagal pirmąjį konkursą perkama viešinimo paslaugų už 2 tūkst. eurų, pagal antrąjį - už 3 tūkst. eurų.

Laikraščio „Šilelis“ ir abiejų „Anykščių“ vadovas Linas Bitvinskas po to, kai savivaldybės administracija paskelbė du konkursus, ėmėsi aktyvaus puolimo prieš rajono ir savivaldybės administracijos valdžią. Jis aiškino, jog neva antrasis konkursas yra pritaikytas specialiai „Anykštai“.

Tiesa, L.Bitvinskas savo skaičiuojams neatskleidė, kokia esmi-

nė jo nepasitenkinimo priežastis, kuri labai banali - kaip išsikapanoti iš savo paties melo. Laikraščio „Šilelis“ metrikeje rašomas melagingas 3000 tiražas. „Šilelio“ tiražas padidintas keliais karta ir jis neva lenkiąs „Anykštą“. Anykščių savivaldybės administracijos viename iš informacijos viešinimo konkursų buvo nurodyta pretendents pateikti ir prenumeratorių skaičių, kurio nesuklastosi. Nes valstybinė įmonė „Lietuvos paštas“ neabejotinai perduos tokios duomenis, kokie jie yra iš tikrųjų, o ne tai, ko nori L.Bitvinsko fantazija.

Verslo struktūrų išlaikomam „Šileliui“, tikėtina, gerokai opesnė problema buvo ne galimas 3000 eurų praradimas, o neišvengiamas vargano prenumeratorių skaičiaus atskleidimas.

Galų gale „Šilelio“ komandai gimė „saliamoniškas“ sprendimas - konkursui pateiktoje medžiagoje, grafoje „prenumeratorių skaičius“, jie užrašė: „konfidenciali informacija“. Tokiu būdu „Šilelis“ savo noru pasitraukė iš vieno iš dviejų savivaldybės administracijos skelbtų informacijos viešinimo konkursų.

Kiek pasvėrė dešros - komercinė paslaptis!

Nuomonės apie tai, kas dedasi Anykščių žiniasklaidos rinkoje bei Anykščių rajono valdžios santykiuose su spauda, paklausime Lietuvos žurnalistų sąjungos (LŽS) pirmininko Dainiaus Radzevičiaus. „Galima slėpti savo amžių ir lytį. Tai privatus dalykas. Bet žiniasklaidos priemonėms tai negali būti taikoma. Kaip tu gali kalbėti, rašyti apie kitus, jeigu informaciją slepi apie save arba ją pateiki melagingą? Deklaruoti savininkai, tiražai, prenumeratoriai yra aksioma“, - retoriškai klausė LŽS pirmininkas D.Radzevičius. Jis juokėsi, kad tokie konkurentai kaip „Šilelis“ „Anykštai“ yra „Dievo dovana“, nes skaičiuojant neapgausi.

Kai LŽS pirmininkui paaiškino, kad ta „Dievo dovana“ greičiausiai bus paskelbta vieno iš dviejų savivaldybės informacijos viešinimo konkursų, kuriame svarbi buvo tik paslaugos kaina, nugalėtojas, D.Radzevičius tuo negalėjo patikėti. „Tokio pobūdžio konkursas yra absoliutus absurdas. Kaip parduotuvėje pirkti dešros. Jei kilogramą dešros perki - viskas aišku, bet jeigu tu perki šiaip dešros. Kaip mokesčių mokėtojas, aš nenorėčiau, kad valstybė, savivaldybė už mano pinigų pirktų „šiaip dešros“. Kiek pasvers - tiek ir bus gerai. Taip nedirbama. Čia turėtų įsikišti Viešųjų pirkimų tarnyba. Turėtų būti peržiūrėta, ar yra bent minimalus skaidrumas, nes kriterijai turi būti sudaromi kiek įmanoma skaidriau“, - kalbėjo LŽS pirmininkas D.Radzevičius.

Pasak D.Radzevičiaus, „Šilelio“ redakcijos sprendimas konkurso medžiagoje, užuot įrašius prenumeratorių skaičių, įrašyti „konfidenciali informacija“, yra tas pats, kas dešros pardavėjo atsakymas pirkėjui: „Kiek jums pasvėriau dešros? Komercinė paslaptis! Iš akies... Na, laba diena!“

LŽS pirmininkas sako esąs įsitikinęs, kad Anykščių rajono savivaldybės administracijai nederėtų turėti jokių komercinių santykių su apgavikais. „Jeigu jau meluoja ir teiki melavimo paslaugas - tai tik ne valstybės

tarnyboje. Valstybei ir savivaldybei leisti pinigus už melo paslaugas... Tegul bus viešinama informacija, bet tik ne su melagio paslaugomis. Mano galva, viešųjų pirkimų tarnybai reikia rimtai pažiūrėti, kodėl buvo sudarytos tokios techninės sąlygos ir ar tai yra skaidru“, - poziciją išsakė LŽS pirmininkas D.Radzevičius.

„Šilelyje“ spausdins tai, ko neverta skaityti

LŽS pirmininko D. Radzevičiaus išdėstytas mintis persakėme Anykščių rajono merui Sigutui Obelevičiui bei Anykščių savivaldybės administracijos direktorei Ligita Kuliešaitėi. Abu jie aiškino, kad į viešųjų pirkimų procedūras nesikišantys.

Meras S.Obelevičius dėstė, kad galutinį sprendimą priims viešųjų pirkimų komisija ir jeigu ši komisija nustatys pažeidimus, konkurso ar konkursų rezultatai gali būti anuliuoti. „Skambino ir „Šilelis“ nepatenkinti. Ir jiems sakiau, kad nei aš komentuosiu, nei turiu įgaliojimus spęsti“, - „Anykštai“ sakė meras S.Obelevičius.

L.Kuliešaitė, „Anykštos“ paklausta, kodėl buvo surengti du viešųjų pirkimų konkursai, dėstė, kad pagal pirmąjį, mažiausios kainos konkursą, bus spausdinama nelabai kam įdomi informacija: „Išskyrėme vieną, kuriame informacija nėra pati aktualiausia visuomenei.“

Atrodytų logiška pagal mažiausią kainą skelbti. Kitas - kuodidesnį skaičiuojant ratą turėjęs pasiekti konkursas. Ten kaina lemia mažiau. Kaip bus ateityje, negaliu pasakyti. Žiūrėsime, kaip pasiteisins“, - kalbėjo L.Kuliešaitė, neslėpdama, kad laikraštį „Šilelis“ Anykščių rajono savivaldybė ketina naudoti kaip savotišką šiuksliadėžę.

Priminsime, jog nesvarbiai informacijai žiniasklaidoje Anykščių rajono savivaldybė per pusę metų numatė išleisti 2000 eurų, o svarbiai - 3000 eurų. Bendra 5000 eurų suma per pusmetį visai savivaldybės informacijos sklaidai ne ką didesnė nei būsimu UAB Anykščių komunalinis ūkis vadovo mėnesinis darbo užmokestis.

spektras

Dialogas. Valdančiosios Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos (LVŽS) vadovas Ramūnas Karbauskis sako besidžiaugiantis bendradarbiavimu su naujuoju prezidentu Gitanu Nausėda.

Pasak jo, šalies vadove būnant Dalia Grybauskaitė tokio ryšio su Prezidentūra nebuvo. „Aš iš tikrųjų labai džiaugiuosi dėl bendradarbiavimo su Prezidentūra, su mūsų išrinktuoju prezidentu, nes tokio dialogo, koks yra dabar tarp Seimo, Prezidentūros, prezidento ir Vyriausybės, nebuvo tuos du su puse metų“, - pirmadienį žurnalistams Seime sakė R. Karbauskis. „Jei būtų buvę dvejus su puse metų, mes šiandien turėtumėm daug daugiau rezultatų, naudingų Lietuvos visuomenei. (Dabartinis prezidentas) tikrai girdi, diskutuoja, dialogas yra labai atviras ir, sakyčiau, mums labai neįprastas iš Prezidentūros pusės“, - kalbėjo R. Karbauskis. Naujasis šalies vadovas G. Nausėda per pirmąjį darbo mėnesį Seimui grąžino keturis įstatymus. Šalies vadovo patarėjas Povilas Mačiulis praėjusią savaitę žurnalistams teigė, kad šalies vadovo veto gausą galima paaiškinti tuo, jog jis neturėjo galimybės savo nuomonės išsakyti pataisų svarstymo metu.

Lėktuvas. Rusijos kariuomenės keleivinis lėktuvas Tu-134 praėjusią savaitę dėl blogų oro sąlygų virš Baltijos jūros buvo trumpam įskridęs į Lietuvos oro erdvę, pirmadienį pranešė Krašto apsaugos ministerija (KAM). Lėktuvą rugpjūčio 6-ąją pasitiko ir palydėjo NATO oro policijos naikintuvai. Orlaivis skrido su įjungtu radiolokaciniu atsakikliu, turėjo skrydžio planą, palaikė radijo ryšį su Regioniniu skrydžių valdymo centru. „Buvo erdvės pažeidimas dėl prastų oro sąlygų, orlaivis perspėjo, kad dėl prastų oro sąlygų tai padarys“, - BNS sakė KAM atstovė spaudai Asta Galdikaitė.

Iš viso NATO naikintuvai praėjusią savaitę devynis kartus kilo lydėti tarptautinėje erdvėje virš Baltijos jūros skridusių Rusijos karinių orlaivių. Daugiausia tai buvo naikintuvai. Dalis lydetų orlaivių nepalaikė ryšio, nebuvo pateikę skrydžio plano, skrido išjungtu radiolokaciniu atsakikliu.

NATO oro policijos misija Baltijos šalyse vykdoma iš Lietuvos ir Estijos.

Sprogimas. Sprogimai Rusijos Krasnojarsko krašte esančioje šaudmenų saugykloje sužeidė iš viso 32 žmones, remdamasis naujausia gauta informacija pirmadienį paskelbė Sveikatos apsaugos ministerijos regioninis padalinys. Ministerijos duomenimis, per pirmąją sprogimų bangą netoli Ačinsko esančioje karinėje bazėje rugpjūčio 5-ąją vienas žmogus žuvo ir dar 14 buvo sužeisti, iš jų šeši - hospitalizuoti dėl vidutinio sunkumo traumų. „Po virtinės pakartotinių sprogimų [rugpjūčio 9-ąją] medicinos pagalbos kreipėsi 18 žmonių, vaikų tarp nukentėjusiųjų nėra“, - sakoma ministerijos pranešime spaudai. „Septynis pririekė hospitalizuoti; iš jų du perkelti į karinę ligoninę, [kiti] du - sanitarinės aviacijos reisu atgabenti į krašto klinikinę ligoninę, apžiūrėti ir išleisti gydyti ambulatoriškai“, - pridūrė ministerija.

-BNS

Anykščių rajono savivaldybės administracijos direktorė Ligita Kuliešaitė sako, kad vienas viešinimo konkursas skelbtas „informacijai, kuri nėra pati aktualiausia visuomenei“.

Anykščių rajono meras Sigutis Obelevičius tikina, kad jis dėl viešųjų pirkimų nieko nesprenžia.

Rašytoją už tarybinės realybės atskleidimą - „mušė“ net savi

SPAUDOS,
RADIJO IR
TELEVIZIJOS
RĖMIMO
FONDAS

Vytautas BAGDONAS

Kunigiškių žemę rašytoja Alė Rūta saugojo atmintyje gyvenama emigracijoje. Rašytoja ir dar tarybiniais, ir jau laisvos Lietuvos laikais lankėsi gimtinėje ir šių kelionių įspūdžius atgaivino kūryboje bei laiškuose.

Vakaruose Alei Rūtai papasakojus apie savo įspūdžius iš gimtinės, ji buvo pasmerkta tarybinėje Lietuvoje.

Rašytojos Elenos Viktorijos ir dailininko-architekto Edmundo Arbu šeima. Viduryje viršuje vyriausioji dukra Vijolė Elena, priekyje - jauniausia dukra Rasa Emilija Ona, kairėje - sūnus Arimantas Edmundas.

„Tarp ilgesio ir Tėviškės“

Tokiu pavadinimu Alės Rūtos turistinės kelionės į Lietuvą įspūdžius 1987 metais išleido Londone veikiantis Nidos knygų klubas (Anglija). Storokoje (358 puslapių) knygoje rašytoja labai atvirai, nieko negražindama ir neslėpdama, kartais su švelniu humoru ar aštriu sarkazmu, nuostaba pasakojo apie savo kelionę 1983-iaisiais į Lietuvą, susitikimus su giminėmis, buvusiais moksladraugiais, slapta aplankytus Kunigiškius, Svėdasus, Kamajus, Rudžius ir kitas vietas, kadangi atvykusiems gūdziai sovietmečiu turistinė kelionė į Lietuvą buvo griežtai nurodyta, kur jiems galima lankytis, į kokius miestus leidžiama nuvykti. Rašytojai labai norėjosi pavaikštinėti vaikystės ir jaunystės takais, po daugelio metų

aplankyti taip pasiilgtas vietas, pasimatyti su brangiais žmonėmis. Tad, rizikuodama patekti į milicijos ar KGB akiratį, vis dėlto ryžosi pažeisti visus draudimus, griežtas taisykles ir su keliais artimaisiais leidosi į kelionę.

Šiame rašinyje norisi pacituoti viešnios iš Amerikos įspūdžius, patirtus motinos Tėviškėje – Kunigiškiuose ir Vaižganto gimtuosiuose Malaišiuose.

„... Važiavom Vaižganto žeme. Pro Popšutės kalną, kalvotu vieškeliu, smėlėtu, pušimis iš abiejų pusių apaugusiu. Kiek kartų sapnuose ir šiuo keliu keliavau! Dabar žvelgiu į aukštus medžius, iš kurių viršūnių „Pragiedrulių“ Napaliukas tekančią saulę pasitikdavo...“

Mašinoje taip aiškiai nejutai, kaip riedi į pakalnę, kaip vėl kyli

į kalną. Kitaip būdavo, kai kitados važiuodavom arkluku: atrodydavo – baisiai aukšti kalnai! Mūsų Bėriukas vos užtempdavo; o leidžiantis pakalnėn – bijodavom, kad vežėčios nepasiektų kulnų, kad nepasibaidytų ir nepasileistų žemyn kaip patrakęs...“

Štai, pro Malaišius pasukom ir link Kunigiškių.

Kurgi Malaišiuose Vaižganto paminklas? Niekur nesimato. Ir nesimato apšėtų dirvų, siūbuojančių miežių, nei šnarančių avižių... O Kunigiškių tokios derlingos dirvos!

Tik penki ar šeši kilometrai nuo Svėdasų į Kunigiškius. Brūkšt mašina, ir mes jau čia. Paprašiau, kad pervaziuotumėm Kunigiškių kaimu, kur mamutė gimė ir savo 22 jaunystės metus praleido; gal senelių sodybą atpažinsiu.

Kunigiškiai būdavo didelis ir labai gražus kaimas. Senovinės trobos, bet gražios, baltomis langinėmis, išmargintais kraštais. Svirnų durys būdavo margai, raštuotai išdažytos. Kryžius prie vartų, šulinys kieme... O medžių! Būdavo, net sutemsta, į vidurį kaimo įvažiuos. Gražiausi medžiai ir sodai būdavo mano senelių Sklėrių sodyboj. Kur jie dabar? Kur trobos, kur kryžius? Važiavom duobėtu, vietom šlapiu, purvinu keliuku, vos vieną, antrą, trečią trobą pamatėm (naujosios krėstinės statybos); tokios tos trobos negražios, nejaukios... Ir medžių, gražių medžių, – nebėra! Važiavom iš lėto, jau baigiam ir iš kaimo išvažiuot... Tik iš vieno užsilikusio medžio, rodos – liepa, atsiminiau, pažinau... Tai čia buvusi Sklėrių sodyba! Tai čia mamutė basa bėgiodavo, čia – šiose pakluonėse dainuodavo jauna ilgesingas dainas...“

„...Niekio iš Kunigiškių nebelikę... Daugiau nuojauta, ilgesys buvusią motinos gimtavietę parodė, o ne išoriniai ženklai. Čia pat ir dailinin-

ko Kajetono Sklėriaus gimtinė. Čia ir mano vieneri metai išgyventa, į mokyklą eita, kurią taip pat Tumas Vaižgantas buvo lankęs ir baigęs. Nebėra ir mokyklos.

Aš labiausiai medžių pasigedau! Medžių, gyvenamosios trobos, svirno... Kiek kartų sapne po trobą, po seklytėlę vaikščiodavau, kažko ieškodavau... Nebėra kur vaikščioti, nebėra ko ieškoti. Viskas sunaikinta, viskas pasikeitė...“

Pravažiavom keliuku pro Kunigiškių pakluones, kur šimtus kartų esame maži su mamute ar abiem tėveliais važiuavę. Pakelėse vis augdavo žirniai ar bulvės, ar linguodavo – banguodavo javai. Dabar – nieko nemačiau. Tuščias plotas, dirvonai, sausa žolė, koks žiedelis žydi. Lauko dirvonėliai.

Taip ir išvažiuavau iš Kunigiškių liūdna, apsvylusi... Kurgi tie vyšnynai, avietynai? Būdavo, tiek uogų saldžiųjų rasdavom! Ne, nieko nebelikę. Jei darbštusis mūsų senelis iš kapų atsikeltų ir pamatytų, nusigandęs vėl kristų negyvas... Kaip jo Kunigiškiai sumenkę, aplesi, nu-gyventi, nuskurę. O būdavo vienas gražiausių ir turtingiausių kaimų...“

Tokius tad įspūdžius į JAV išsivežė rašytoja Alė Rūta apie Kunigiškių kaimą, kuris priklausė ne tik tai Anykščių rajone, bet ir visoje Lietuvoje garsiam, ekonomiškai tvirtam, pirmaujančiam „Lenino keliu“ kolūkiui. Beje, panašios kritikos susilaukė ir kitos kaimo vietos, kurias rašytoja su nostalgija prisiminė iš savo vaikystės ir ankstyvos jaunystės, o viešėdama išvydo visai kitokius vaizdus.

Grįžusi į Kaliforniją, Alė Rūta savo kelionę plačiai aprašė JAV lietuvių spaudoje, įspūdžius skelbė per „Amerikos balso“ radiją. Buvo jinai dėl to tuomet pasmerkta sovietinėje Lietuvoje: feljetonai, ilgiausi kritiniai straipsniai pasirodė to meto Lietuvos spaudoje. Rašytoja kaltinta neobjektyvumu, šališkumu,

šmeižtu, pernelyg sutirštintomis spalvomis, nes socialistinėje šalyje esą visi gyvenantys gražiai, laimingai, turtingai, be jokių rūpesčių, kolūkių laukai brandinantys gausų derlių, augančios jaunos gyvenvietės, kylančios naujos mokyklos, kultūros įstaigos, kaimai vis labiau panašėjantys į miestus ir t.t.. Nors išėivijos rašytojai bandyta suduoti atkirtį, sumenkinti jos autoritetą, talentą, o sovietinę santvarką išaukštinti, Alė Rūta laikėsi savo tiesos ir Lietuvoje patirtus įspūdžius išleido atskira knyga, pavadinta „Tarp ilgesio ir Tėviškės“. Tarp kitko, žurnalistams, smerkusiems Alės Rūtos išsakytas mintis, „kaltinamuosius“ rašinius, nelabai gražius komentarus apie rašytoją išsakė ir josios pusbroliai Matulioniai, vėlgi tvirtinę, kaip Elenutė neišgelbėjo jų tėvų nuo beprasmiškos mirties, išbėgdama „paskui hitlerinius okupantus į užsienį“...“

Lietuvai atkūrus nepriklausomybę, Alė Rūta dar keletą kartų lankėsi jau laisvoje Tėvynėje. Tuo laiku ji buvo priimta į Lietuvos rašytojų sąjungą, čia buvo išleista keletas kūrėjos knygų, tai vienur, tai kitur vyko Alės Rūtos jubiliejams skirti renginiai, kuriuose rašytoja laikė garbe dalyvauti. Rašytojos – patriotės krūtinę 2006-aisiais papuošė Didžiojo Kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžius.

Po tokių išvykų, susitikimų rašytoja grįždavo į savo antraisiais namais tapusią Ameriką laiminga ir didžiudamasi, nes Lietuva jau buvo laisva...“

Rašytojos laišakai

Savo asmeniniame archyve saugau keletą rašytojos Alės Rūtos rašytų laiškų, dabar tapusių ypač brangia relikvija. (Tų laiškų kopijos eksponuojamos ir Svėdasų krašto (Vaižganto) muziejuje Kunigiškiuose).

(Nukelta į 8 psl.)

savaitgalio diskusija

Kiek kainuoja į mokyklą išleisti vaiką?

Artėja naujieji mokslo metai, tėvai vis dažniau varsto parduotuvių duris, savo atžaloms ieškodami naujų drabužių, mokyklinių reikmenų. Kaip manote, kiek šiemet kainuos vieną vaiką išleisti į mokyklą? Ar pastebėjote, kad mokyklai reikalingos prekės pabrango? Kokias renkatės alternatyvas parduotuvėms, kad apsipirktumėte prieš Rugsėjo 1-ąją pigiau? Apie tai savaitgalį diskutavo portalo anyksta.lt skaitytojai.

Jadze iš Svėdasu: „Kai leidome savo vaikus į mokyklą, tai kruvinu prakaitu uždirbtus pinigėlius leidome. Brangiai kainuodavo kiekvieno vaiko išruošimas mokyklai. Bet pataupydavome, nes valstybė nešelpdavo kaip dabar. Ir už pietus mokykloje mokėjome patys, ir už knygas, sąsiuvinius. Dabar priveista tiek pašalpių, kad valstybei baigia jie paskutines kelnes numauti. Pilna visur tinginių, pijokų, kuriems mokamos pašalpos, vaikai gauna vaiko pinigų, valstybė skiria maisto paketų, mokiniams perka knygas, sportinę aprangą, nemokamai maitina. Ne gyvenimas, o rojus. Bet kuo daugiau valdžia remia, tuo daugiau ją visi keikia. Reikia mažiau dejuot, aimanuot, o eit dirbt ir užsidirbt.“

Akcijos: „Dabar parduotuvėse pilna akcijų, mokyklinių prekių išpardavimų. Visokių kuniškų niekalų privežta. Nors prekės nekokybiškos, bet pirmai pradžia pakaks. O visokių pratybų sąsiuviniai, kurie brangūs, tikrai nereikalingi, ga-

lima be jų apsieiti.“

Mama: „Brangu. Viskas brangu. Jau pieštukui reikia euro, o knygoms dar daugiau. Uniformos apie 100 eurų kainuoja. Kosmosas kažkoks. O ir išauga tas uniformas vaikas. Norisi kokybiškų prekių, nes kinietiškos „padielkinės“. O bet tačiau, nelabai galima vaikui to leisti.“

Boba: „Šimtą kartų girdėta. Protas atvirkščiai proporcingas išlaidoms. Kai kurie išleis už 1000-1500. Tai jie man juokingi ir kitus juokina.“

Pasistengus: „už koki 100 eurų. Bet tik būtini daiktai.“

Prašau patarti: „Kažin kokių automobiliu geriau tinka berniuką

vežioti į „biliūnkę“ - Bugatti veyron ar Ferrari FF? Kas galėtumėte patarti? Mergytę tai Maybachas veža...“

hhb: „O vaikų vis mažiau ir mažiau. Kiek jų dar rajone beliko? Nuostabūs kurortinimas davė vaisius.“

Nereikia skųstis: „Ir vežioja, ir veikla rūpinasi, ir net daugumą maitina. Gerai, kad vaikai turi, ko mes neturėjome, nereikia šalti laukiant autobusų po pusę dienos, nereikia klampoti namo kilometrų. O ir per nagus linuote joks mokytojas nebeduoda. Nėra ko skųstis.“

Rima: „Savo antroją tikiuos išleisti už 65-70 Eur.“

Žiauru: „Iš ko daugiau daryti biznį, jei ne iš vaikų? Ir taip visur. Juk sau pagailėsi, bet ne vaikui.“

(Kalba netaisyta – red. past.)

„Savaitgalio diskusija“ portale anyksta.lt - nuolatinė portalo rubrika. Baigiantis kiekvienai darbo savaitei kviesime skaitytojus portale anyksta.lt diskutuoti anykštėnams aktualiomis temomis, o antradieniais „Anykštoje“ spausdinsime šių diskusijų apžvalgas.

MOZAIKA

G. Nausėda: pirmojo šalies vadovo atminimas turėtų būti deramai įamžintas ir Vilniuje

Pirmojo šalies vadovo Antano Smetonos atminimas turėtų būti deramai įamžintas ir sostinėje Vilniuje, teigia prezidentas Gitanas Nausėda.

„Vilniuje daug kas turėtų būti įamžinta. Kaip žinote, neatsirado vietos Vyčiui, neatsiranda vietos A. Smetonai, bet negaliu pasakyti, kad viskas yra taip blogai, nes atsirado puikus paminklas Jonui Basanavičiui. Manau, kad tai buvo puiki iniciatyva ir savo inauguracijos dieną aš pasirinkau pirmąjį vizitą būtent atsistoti ir paminėti mintyse mūsų patriarchą prie jo paminklo“, – sakė šalies vadovas.

„Manau, kad viskas dar priešakyje ir tų reikšmingų atminties ženklų bei simbolių bus palikta gerokai daugiau. Tai – mūsų kartos išsipareigojimas“, – pridūrė jis. Ukmergės rajone, šalia Užugirio dvaro, G. Nausėda kartu su vietos bendruomene šeštadienį iškilmingai atidengė paminklą A. Smetonai, minint 145-ąsias jo gimimo metines.

„Nesitikiu, kad bus tiek daug žmonių. Iš tikrųjų, tai rodo, koks didelis susidomėjimas šiuo istoriniu asmeniu, koks didelis susidomėjimas šiuo įvykiu, kurį mes šiandien švenčiame Man, kaip dešimtajam prezidentui, savotiškai simbolinis įvykis, nes prezidentas A. Smetona atidarė šią galeriją ir atidarė valstybės kelią į priekį“, – teigė G. Nausėda.

Naujasis paminklas A. Smetonai – vienas iš nedaugelio Lietuvoje. Paminklas A. Smetonai stūkso ir istorinės prezidentūros kiemelyje, Kaune.

2019-uosius Seimas yra paskelbęs A. Smetonos metais.

Mokslo, meno, kultūros, poli-

tikos atstovus vienijanti asociacija „Mūsų tautos atmintis“ pernai kreipėsi į šalies ir Vilniaus vadovus, kad sostinėje būtų pastatytas paminklas A. Smetonai, tačiau jokio sprendimo šiuo klausimu nėra.

A. Smetona Lietuvos prezidento pareigas ėjo 1919–1920 ir 1926–1940 metais. Jis žuvo 1944 metais, kilus gaisrui namuose Jungtinėse Valstijose.

Lietuvoje kartais prieštarinčiai vertinamas jo atėjimas į valdžią perversmo būdu ir pasitraukimas iš Lietuvos sovietų okupacijos akivaizdoje.

Prieš 500 metų prasidėjusi Magellano kelionė pakeitė pasaulį

Lygiai prieš 500 metų Ferdinandas Magellanas (Ferdinandas Magelanas) iš Ispanijos išplaukė į pirmąją žmonijos istorijoje kelionę aplink pasaulį, pradėjusią naują epochą.

Antraisiais žygio metais šis portugalų keliautojas buvo nužudytas Filipinuose salos gyventojų, tad kelionę užbaigė ispanas Juanas Sebastianas Elcano (Chuanas Sebastianas Elkanas), tačiau Magellano vardas tapo nesiejamas nuo istorinės kelionės, iš viso trukusios trejus metus.

„Prabėgus 500 metų, F. Magellanas vis dar įkvepia“, – pažymėjo Fabienas Cousteau (Fabjenas Kusto), prancūzų dokumentinių filmų kūrėjas ir okeanologas, kaip ir jo senelis Jacques-Yves Cousteau (Žakas Yvas Kusto).

„Jis buvo pionierius tuo metu, kai į nežinomąbę leidęsi keliautojai paprastai negrįždavo“, – sakė jis.

Apžvelgiame penkis aspektus, kaip F. Magellano kelionė paveikė žmonijos istoriją ir iki šiol įkvepia

veikiausiai teks padėti draugui. Protingas patarimas bus vertesnis ir už pinigų. Savaitgalį laukia svarbūs darbai ir sprendimai.

VĖŽYS. Tai, ką suplanuosite pirmomis savaitės dienomis, pasiseks ir įgyvendinti. Vėlesni ketinimai veikiausiai taip ir liks tuščios fantazijos. Dalykinė komandiruotė bus sėkminga, ypač jei važiuoti tektų toli. Šeštadieninė išvyka su šeima padės sutvirtinti asmeninius ryšius ir tarpusavio supratimą.

LIŪTAS. Pirmadienį visame kame ieškokite slaptų motyvų. Savaitės viduryje sunkiai seksis trumdyti emocijas. Nepatartina vesti derybų ar priiminėti svarbius sprendimus. Pasitikėkite profesionalų patarimais, perleiskite iniciatyvą artimam ir patikimam žmogui.

mokslininkus bei tyrinėtojus.

Su kai kuriais iš jų naujienu agentūra AFP kalbėjosi Lisabonoje rugpjūčio 10-osios, 500-ųjų kelionės metinių proga surengtos konferencijos metu.

Istorinis

Pasak NASA mokslininko, tarpplanetinio kosminio zondo „New Horizons“ vadovo Alano Sterno, F. Magellano kelionė žymėjo posūkio tašką istorijoje. Ji buvo tokia pat unikali, kaip ir pirmoji žmogaus kelionė į kosmosą bei vėlesni nusileidimai Mėnulyje.

„Mano manymu, tai tiesiog pakeitė žmoniją. Pavadinčiau tai pirmuoju visos planetos įvykiu – panašiai kaip Jurijaus Gagarino skrydis buvo pirmasis įvykis už planetos ribų“, – sakė jis.

Geografinis

Po F. Magellano kelionės buvo perbraižyti žemėlapiai ir perrašytos geografijos knygos. Jis pirmasis atrado dabar jo vardu vadinamą sąsiaurį, jungiantį Atlanto ir Ramiuosius vandenynus ties piečiausiu Pietų Amerikos žemyno tašku.

„Ko gero, didžiausias jo žygdarbis – ir jis tebe laikomas vienu didžiausių žygdarbių navigacijos istorijoje – kad jis perplaukė šį sąsiaurį, kurio žemėlapių tuo metu nebuvo ir apie kurio egzistavimą buvo tik miglotai kalbama“, – sakė JAV istorikas, vienos iš F. Magellano biografijų autorių Laurence'as Bergreenas (Lorenasas Bergrinas).

Filosofinis

Ši kelionė pakeitė žmonių supratimą apie savo vietą pasaulyje. „Tai buvo ne vien geografija ir antropologija, tai buvo ir filosofinis atradimas, kad visai tai – vienas pasaulis, – sakė L. Bergreenas. - Iki Magellano žmonės to tiksliai nežinojo. Jie nežinojo, kaip pasaulis yra susijęs ar kokio jis dydžio.“

Astronominis

Prieš 500 metų prasidėjusi kelionė padėjo europiečiams pažinti visatą ir iki šiol išlieka svarbi kosmoso tyrinėjimų bei astronomijos srityse.

Plaukdamas per Magelano sąsiaurį, portugalų tyrinėtojas su įgula stebėjo dvi plika akimi iš Pietų pusrutulio matomas galaktikas, dabar vadinamas Magelano debesimis.

L. Bergreenui padedant, kai kurios neseniai pažymėtos Marso

MERGELĖ. Jei įsivelsite į intrigas ar kišite nosį ne į savo reikalus, pirmomis savaitės dienomis galite susipykti su bendradarbiais. Jausitės kur kas geriau ir elgsitės protingiau, jei būsite pakankamai užsiėmę, ypač antroje savaitės pusėje. Antraip galite būti perdėm emociingas ir irzlus.

SVARSTYKLĖS. Savaitės pradžioje tikriausiai ne vieną žmogų nemaloniai nustebinsite savo nepaprastu užsispyrimu. Nepervertinkite savo asmeninio žavesio ir sugebėjimų. Penktadienį neplepėkite apie savo asmeninius planus ar svajones net su geru pažįstamu. Savaitgalį galimi nesutarimai ar net rimtas konfliktas su artimaisiais.

SKORPIONAS. Jau pirmadienį jūsų kelyje iškilis nemaža kliū-

paviršiaus sritys buvo pavadintos tais pačiais vardais, kuriuos F. Magellanas kadaise suteikė Pietų Amerikos dalims. Garsiojo tyrinėtojo vardu pavadintas ir milžiniškas Čilėje statomas teleskopas.

Įkvepiantis

Gilią žymę tyrinėjimų istorijoje palikęs F. Magellano pasiekimas įkvepia ir šiuolaikinius jo pasekėjus.

„Kosmoso programoje rengdami šioms ilgai trukančioms misijoms sakome, kad ateities pamokos yra surašytos praeityje“, – sakė buvęs NASA astronautas 65-erių Dafyddas Williamsas (Devidas Viljamsas), dalyvavęs dvejose kosmoso misijose.

„Daugelis kosmoso programų dalyvių yra skaitę apie Magellaną“, – pridūrė jis.

Kanadoje po vandalizmo atvejo 30 funikulieriaus kabinų nugarmėjo žemyn

Kanadoje po vandalizmo atvejo turistų gausiai lankomoje vietoje, kur buvo nupjautas funikulieriaus lynas, ant miškingos kalvos šeštadienį nukrito kelios dešimtys funikulieriaus kabinų, pranešė vietos policija ir šios vietos operatoriai.

30 kabinų nugarmėjo žemyn po to, kai šeštadienį paryčiais buvo nupjautas dviejų kilometrų ilgio lynas turistų lankomoje vietoje „Squamish Sea-to-Sky Gondola“.

„Mes manome, kad lynas buvo nupjautas ir tai buvo tyčinis vandalizmo aktas“, – šeštadienį žurnalistas sakė Kanados karališkosios raitosios policijos inspektore Kara Triance (Kara Trajens).

Šioje gausiai turistų lankomoje vietoje vienu metu funikulieriumi gali keliauti ir fjordų vaizdais Kanados Ramiojo vandenyno pakrantėje grožėtis iki 240 žmonių.

Dabar ši atrakcija bus uždaryta „artimiausiai ateičiai“, nurodė jos operatoriai.

Policija skelbia, kad dėl šio incidento niekas nenukentėjo. Pareigūnai prašo atsiliepti šalia keliauvusius ar stovyklavusius žmones, kurie galėjo ką nors matyti.

Po remonto atsidariusius Kauno funikulierius vėl užplūdo lankytojai

Šiais metais po renovacijų duris atvėrusius Kauno Žaliakalnio ir Aleksoto funikulierius vėl užplūdo lankytojai.

Gegužės mėnesį po remonto darbų veikti pradėjo seniausias Lietuvoje Žaliakalnio funikulierius. Jame suremontuotas bėgių kelias ir keliantysis lynas.

Šiais metais po renovacijų duris atvėrusius Kauno Žaliakalnio ir Aleksoto funikulierius vėl užplūdo lankytojai.

Šiais metais po renovacijų duris atvėrusius Kauno Žaliakalnio ir Aleksoto funikulierius vėl užplūdo lankytojai. Gegužės mėnesį po remonto darbų veikti pradėjo seniausias Lietuvoje Žaliakalnio funikulierius. Jame suremontuotas bėgių kelias ir keliantysis lynas.

ŪŽIARAGIS. Pirmadienį galite susirasti naują ištikimą bičiulį, jei tik rasite laiko jį pastebėti ir tinkamai įvertinti. Savaitės viduryje

„Norime, kad tvarkingas būtų (funkulierius - BNS) ir visus metus saugiai važinėtų“, – BNS sakė „Kauno liftų“ technikos vadovas Virginijus Markvaldas.

Naujai atidarytu funikulieriumi jau pasinaudojo maždaug aštuoni tūkst. kauniečių ir miesto svečių. Juo aktyviai naudojasi ne tik turistai – funikulierius tapo ir patogia transporto priemone miestiečiams, norintiems iš miesto centro greitai pasiekti Žaliakalnio mikrorajoną.

Birželio pirmąją po daugiau nei du mėnesius trukusių remonto darbų pradėjo veikti ir Aleksoto funikulierius. Jame pakeistas vagonėlių kėlimo lynas, restauruoti varomieji ir kreipiantieji ratai.

„Beveik 30 tūkst. eurų kainavusio remonto metu buvo pakeistas vagonėlių kėlimo lynas, restauruoti varomieji ir kreipiantieji ratai. Kauno savivaldybės įmonei „Kauno autobusai“ priklausanti funikulierių nutarta atnaujinti po prieš beveik metus įvykusios avarijos privataus kapitalo įmonei priklausančiame Kauno Žaliakalnio funikulieriuje“, – BNS teigė bendrovės „Kauno autobusai“ atstovė spaudai Patricija Zarankaitė.

Po praėjusių metų birželį Žaliakalnio funikulieriuje įvykusio nelaimingo atsitikimo, kuomet nuo bėgių nukrito vagonėlis, kuriame buvo 15 mokyklinio amžiaus vaikų, funikulierius valdančios įmonės ėmėsi stiprinti jų saugumą.

Pasak V. Markvaldo, Žaliakalnio funikulieriaus sistema buvo šiek tiek automatizuota, kad būtų galima išvengti žmogaus klaidų sukeltų nelaimių.

Pasak Patricijos Zarankaitės, Aleksoto funikulieriuje pradėti remonto darbai nelaukiant kasmetinės techninės apžiūros.

„Siekiant atkreipti didesnę dėmesį į keleivių saugumą, Aleksoto funikulieriuje dirbantiems mąšiniams organizuojami specialūs saugumo mokymai bei egzaminai. Taip pat dėl keleivių saugumo kiekviename vagonėlyje bus įrengti aptarnaus ir jų saugumu rūpintis konduktorius-palydovas“, – teigė ji.

Kauno Turizmo informacijos centro duomenimis funikulierius yra vienas iš labiausiai lankomų ir mėgstamų turistinių objektų mieste. Jį gausiai lanko svečiai iš Vokietijos, Prancūzijos, Rusijos, Lenkijos, Japonijos.

Kaunas yra vienintelis miestas Baltijos šalyse, kuriame veikia funikulierius. Abi transporto priemonės įrengtos tarpukariu siekiant pagerinti susisiekimą su miesto mikrorajonais. Žaliakalnio funikulierius įrengtas 1931 metais, o Aleksoto - 1935 metais.

-BNS

horoskopai

AVINAS. Savaitės pradžioje galite kiek ir patingiauti, nesistenkite nudirbti visų darbų iš karto. Ketvirtadienį ir penktadienį kuo daugiau laiko praleiskite vienas. Savaitgalį laukite nemažų pokyčių namuose. Jie nebus labai džiuginantys, bet ir ne tokie blogi, kaip jums gali pasirodyti.

JAUTIS. Šią savaitę būkite pasiruošęs daugkartiniams jūsų kantrybės išbandymams. Drąsūs planus lydės audringos emocijos. Nesivaržykite garsiai reikšti savo nuomonę. Tiesa, savaitės viduryje dėl to galimi nesutarimai šeimoje.

DVYNIAI. Savaitės pradžioje pasirūpinkite savo paties finansiniais reikalais, o savaitės viduryje

jūsų paramos ar bent dėmesio labai lauks vyresnieji šeimos nariai. Tik nenusileiskite visiškai niekuo nepagrįstems reikalavimams ar užgaidoms. Trumpa savaitgalio išvyka bus visokeriopa sėkminga.

VANDENIS. Imkitės tik tų darbų, kurių prasme ir sėkme nuoširdžiai tikite ir nedalykite neapgalvotų pažadų. Savaitgalį saugokitės įžeisti situotkinį ar kitą labai artimą žmogų. Stenkitės neprimesti kitam savo nuomonės.

ŽUVYS. Pats laikas sukaupti visą savo valią ir vėl grįžti į įprastą vėžes. Nauji takai nebūtinai yra geresni, o jūsų atveju jie veikiausiai veda tiesiog aklavietėn. Antroje savaitės pusėje vargu ar išsipildys tiek jūsų paties, tiek kitų žmonių jums duoti pažadai.

perka

Brangiai – įvairius automobilius, mikroautobusus, motociklus, tinkančius tolimesnei eksploatacijai arba ardymui. Pasiima.
Tel. (8-611) 77722.

UAB „Torvisida“ brangiai – juodojo, spalvotojo metalo laužą, akumuliatorius.

Vairuotojų g. 7 B, Anykščiai, šeštadieniais dirba iki 13.00 val., tel.: (8-622) 60349, (8-699) 60871.

Nekilnojamasis turtas

Brangiai mišką. Išsikirtimui arba su žeme. Geras atsiskaitymas!
Tel. (8-600) 63820.

Miškus, namus, sodybas, butus, žemę. Sutvarko dokumentus, apmoka notaro išlaidas.
Tel. (8-620) 66662.

Skubiai, brangiai (moka pasaulinėmis kainomis) – mišką. Siūlyti įvairius variantus. Tarpininkams atsilygins.
Tel. (8-608) 44340.

Butą. Gali būti visoks (suremontuotas ir be remonto). Žinančiams atsilygins už informaciją.
Tekl. (8-670) 37592.

Automobiliai

Įmonė - automobilius. Gali būti su defektais, be TA, išregistruoti. Išrašo dokumentus.
Tel. (8-607) 67679.

Automobilius, visureigius, mikroautobusus. Išrašo utilizacijos pažymą, atsiskaitymo iš karto.
Tel. (8-628) 07656.

Gyuliai

Agentas Algirdas – veršeliai. Moka 6, 21 proc. Atsiskaitymo iš karto, sveria elektroninėmis svarstyklėmis.
Tel.: (8-687) 21828, (8-675) 95128.

Bendra Lietuvos – Olandijos UAB „BARTYNCO“ veršelius auginimui. Moka priedus.
Tel. (8-614) 07502.

Nuolat brangiai - karves, bulius, telyčias. Veršelius auginti iki 2 mėn. Moka priedus, PVM. Greitai išsiveža.
Tel.: (8-656) 40439, (8-656) 40436.

Egidijus ir Sandra - įvairius veršelius. Sažiningai sveria. Moka PVM. Greitai pasiima.
Tel.: (8-689) 15792, (8-651) 58506.

**BRANGIAI PERKA
MIŠKUS IR APVALIĄ
MEDIENĄ.**
Tel. (8-614) 42170.

**Brangiai superkame
MIŠKUS**

visoje Lietuvoje, įvairaus amžiaus. ATSISKAITOME IŠ KARTO.
Tel.: 8 61841283

**Brangiai perkame
ąžuolinius rąstus
visoje Lietuvoje.**
Tel. (8-614) 11114.

**PERKAME
arba nuomojame žemės
ūkio paskirties žemę
Kurklių, Anykščių kadastrinėje
vietovėje.**
Tel. (8-687) 76191.

**Brangiai visoje Lietuvoje
superka galvijus:**
karves, bulius, telyčias.
Veža į užsienį. Sumoka iš karto.
Tel. (8-662) 50592.

Lietuvos - Izraelio įmonė
BRANGIAI PERKA
buliukus ir telyčaites nuo 50 iki 100 kg.
Jaučius, karves. Mokame 6-21%.
Sveriamie el.svarstyklėmis.
Tel. 8 633 6 64 17, 8 640 2 77 79

**SUPERKAME KARVES,
BULIUS IR TELYČIAS**
„KREKENAVOS
AGROFIRMOS“
Supirkeja Olga Smailienė.
Tel. (8-612) 02125.

J. Kazlauskio įmonė
nuolat ir brangiai perka:
**VERŠELIUS nuo 2 iki 12
savaičių, AVIS.**
Mokame 6 proc. ir 21 proc. PVM.
Tel.: (8-650) 73427, (8-699) 34217.

agaras
PERKA
KARVES, BULIUS,
TELYČIAS
pagal skerdeną ir gyvą svorį
(brangiai mėsinius). Atsiskaitymo iš karto.
Tel.: 8 800 08 801,
8 682 30 993.

įvairūs**Buitinės technikos
remontas**

Nebrangiai taiso skalbimo mašinas, šaldytuvus, šaldiklius. Garantija iki 2 m., pensininkams - nuolaidos. Vyksta į rajonus.
Tel. (8-644) 45610.

Dovanoja

Juodos spalvos 6 mėnesių kalytę.
Tel. (8-648) 30917.

Paslaugos

Profesionalus tujų ir gyvatvorių karpymas, sutvarkymas.
Tel. (8-611) 34567.

Nebrangiai mūrija, remontuoja įvairias krosnis, židinius. Valo krosnis, kaminus.
Tel. (8-676) 01382.

Smulkina žolę.
Tel. (8-615) 94387.

Kaminų valymas, įdėklų gamyba, montavimas. Pristatomi kaminais.
Tel. (8-656) 24531.

Nuomojasi

Išsinuomotų žemę Anykščių seniūnijoje, Klebonių, Bičionių, Burbiškio apylinkėse. Siūlyti ir kitus variantus Anykščių rajone.
Tel. (8-648) 70237.

Asmeninis skelbimas,

jeigu jame tik vienas žodis ir telefono numeris, antradienio „Anykštoje“ kainuos tik 5 eurai, šeštadienio – 6 eurai.

Skelbimai priimami
„Anykštos“ redakcijoje -
Vilniaus g.29, Anykščiai.
Tel. (8-686) 33036.

**Kaminų įdėklai, pristatomi
kaminai.**

Skarda 0,6 - 0,8 mm storio. Kaminų remontas, angų didinimas, galvutės mūrijimas, skardinimas, židinių statyba. Stogų dengimas. Patirtis 20 m.
Tel.: (8-612) 36705, (8-652) 37118.

MB Vytauto paminklai

gamina paminklus, antkapius, tvoreles, kala rades, tvarko kapavietes. Atlieka individualius užsakymus.

Tel. (8-627) 01727.

SIENŲ ŠILTINIMAS
į oro tarpus
Tel. 8 696 42 020

siūlo darbą

Veterinarijos farmacininkui (-ei) darbui veterinarijos vaistinėje. Būtinai veterinarinis išsilavinimas.
Tel. (8-609) 97785.

Garantuotas darbas namų tvarkytojoms (-ams) Anglijoje. Anglų kalba nebūtina. Uždarbis 1500-2000 eurų mėn. Be žalingų įpročių.
Tel. (8-672) 41083;
www.superdarbas.com

parduoda**Kuras**

Skaldytas išdžiovinamas malkas ir pjuvenas. Pristato ir mažais kiekiais.
Tel. (8-675) 63191.

Alksnio, uosio, klevo ir maišytas malkas kaladėlėmis. Pristatymas nemokamas.
Tel. (8-613) 11010.

Nebrangiai beržines, alksnines malkas kaladėmis, trimetres, skaldytas.
Tel. (8-630) 57490.

VIŠTOS VIŠTAITĖS.

RUGPJŪČIO 15 d. (ketvirtadienį) prekiausime "Kaišiadorių" paukštyno vakcinuotomis 3-4-5-8 mėn. rudomis, raibomis, dėšiosiomis vištaitėmis, bei kiaušinius pradėjusiomis dėti vištoms (kaina nuo 3,50 Eur). Turėsime gaidžiukų. Prekiausime kiaušiniams 10 vnt. - 1 Eur. Spec. lesalai. Jei vėluosime, prašome palaukti. Tel. (8-608) 69189.

Svėdasai 15:35, Čekony 15:45, N.Elmininkai 15:50, Anykščiai 16:00 turgus, Ažuozeriai 16:15, Zavišiškis 16:20, Kavarskas 16:30, Svirnai 16:40.

**AKCIJA
LANGAMS 45%**
• DURYS
• BALKONAI
• GARAŽO VARTAI
Tel. 8 618 34 024
J. Biliūno g. 28, Anykščiai

Mūsų laikraštyje galite pasveikinti savo artimuosius vestuvių, jubiliejų ar kitomis progomis.

Sveikinimo kaina – 20 eurų.

Sveikinimai priimami

„Anykštos“ redakcijoje - Vilniaus g.29, Anykščiai

Vilniaus g. 29, 29145 Anykščiai. Steigėjas ir leidėjas – UAB „Anykštos redakcija“.

Interneto svetainė <http://www.anyksta.lt>

El. paštas: anyksta@anyksta.lt

ISSN 1392-6233. Steigimo liudijimas Nr. 046.

Vyriausioji redaktorė Gražina Šmigelskienė, tel/faks. 5-94-74,

mob. (8-687) 25892.

Vyr. redaktorės - direktorės pavaduotojas Rytis Kulbokas, tel. 5-82-46,

mob.(8-679) 14241.

Portalo www.anyksta.lt redaktorius Robertas Aleksiejūnas, tel. 5-94-58,

mob. (8-671) 76995.

Žurnalistai:

Vidmantas Šmigelskas, tel. 5-82-46, mob. (8-618) 25835,

Austėja Šmigelskaitė,

Sigita Pivorienė.

Kalbos redaktorė Ona Jakimavičienė.

Buhalterija (prenumerata), tel. 5-94-58.

Reklamos skyrius tel/faks. 5-94-58, mob. (8-686) 33036.

Redakcija dirba: 8.00 - 17.00, pietų pertrauka 12.00 - 13.00,

penktadieniais 8.00 - 16.00, šeštadieniais - nuo 8.30 iki 12 val.

Spausdino UAB „Lietuvos ryto“ spaustuve.

Kaina 1,00 Eur.

Tiražas deklaruojamas Lietuvos Respublikos kultūros ministerijoje tinklapyje

Tiražas 2500 egz.

Užs. Nr. 660

Redakcija rankraščius negrąžina. Perspausdinti publikacijos arba jų dalį galima tik gavus raštišką redakcijos sutikimą. Redakcija už reklamos turinį neatsako.

Iš nuotraukos darome portretus laidotuvėms

(iki A4 formato).

Nuotraukos su rėmeliu
kaina – 15 eurų.

UAB „Anykštos redakcija“
(Vilniaus g. 29, Anykščiai)

Teleloto. Žaidimas nr. 1218 Žaidimo data: 2019-08-11 Skaičiai: 24 20 64 49 41 68 05 26 34 35 02 42 38 23 16 62 08 32 58 75 06 21 51 36 17 69 39 22 47 50 59 54 12 55 43 29 65 07 (keturi kampai, eilutė, įstrižainės) 03 09 10 57 18 37 53 48 74 33 63 (visa lentelė) Prizai: Žaidimas Laimėjimas Laimėtojų skaičius Užbraukus visą lentelę 17864.00€ 1 Užbraukus įstrižaines 24.50€ 432 Užbraukus eilutę 2.00€ 10581 Užbraukus keturis kampus 2.50€ 7321 **Papildomi prizai** Bilietas Prizas 0329306 Automobilis PEUGEOT 5008 0019325 Automobilis PEUGEOT 5008 029*960 Baseinas su filtru BESTWAY 026*460 Dviratis Azimut Classic 28" 0232209 Elektrinis paspirtukas Xiaomi 0171393 Elektrinis paspirtukas Xiaomi 0430104 Elektrinis paspirtukas Xiaomi 0314865 Elektrinis paspirtukas Xiaomi 0179646 Elektrinis paspirtukas Xiaomi 012*105 Hamakas Spokey Zuni 026*648 Hamakas Spokey Zuni 007*518 Hamakas Spokey Zuni 037*690 Hamakas Spokey Zuni 029*401 Išmanioji apyrankė Xiaomi 026*262 Išmanioji apyrankė Xiaomi 027*030 Išmanioji apyrankė Xiaomi 034*049 Išmanioji apyrankė Xiaomi 009*567 Išmanusis tel. SAMSUNG J4 Plus 036*418 Kėlioninių baldų komplektas 026*250 Knyga NEREGĖTA LIETUVA 024*763 Knyga NEREGĖTA LIETUVA 033*196 Knyga NEREGĖTA LIETUVA 001*794 Knyga NEREGĖTA LIETUVA 013*255 Lauko kepsninė Mustang 43cm 042*930 Lauko kepsninė Mustang 43cm 028*041 Ledų gaminimo aparatas TRISTAR 010*225 Ledų gaminimo aparatas TRISTAR 007*633 Pakvietimas į TV studiją 015*268 Pakvietimas į TV studiją 018*812 Pakvietimas į TV studiją 010*743 Pakvietimas į TV studiją 039*014 Planšetė LENOVO TB-7104F 0017216 Pretendentas į 120 000 Eur 028*346 Sodininko rinkinys GARDENA 004*643 Sodininko rinkinys GARDENA 022*406 Trintuvos Nutribullet 034*595 Trintuvos Nutribullet

vardadieniai

šią dieną

Kasijonas, Ponicjonas, Naglis, Gilvilė, Ipolitas, Diana.

rugpjūčio 14 d.

Euzebijus, Maksimilijonas, Grintautas, Guostė.

rugpjūčio 15 d.

Visvilas, Vydenė, Napoleonas, Sigita, Napalys, Rugilė.

rugpjūčio 16 d.

Rokas, Butvydas, Alvita, Jokimas.

mėnulis

liepos 13 - 14 d. priešpilis

rugpjūčio 15 - 16 d. pilnatis

anekdotas

Žmona rausiasi spintoje:

- Petrai! - šaukia ji vyrui. - Prieš savaitę nupirkau knygą apie ilgaamžiškumą, o dabar nesugebu rasti.

- Nesirūpink, - ramina vyras, - aš ją išmečiau. Labai jau tavo motina ją susidomėjo...

- Ar ten galima maudytis?
- Nepatarčiau, ten daug krokodilų.

- O ten, kur upė įteka į jūrą?
- Galima. Ten nėra krokodilų, nes jie bijo ryklių.

Atvažiuoja ežys su naujais BMW, o vilkas jo klausia:

- Iš kur gavai, gal pavogei?
Ežiukas pagalvojo ir atžėžė:
- Nereikia gert, vilke.

Kitą dieną atskrenda vilkas su reaktiviniu lėktuvu. Ežys apstulbęs sako:

- Iš kur gavai?
Vilkas atsako:
- Butelius pridaviau.

Vyriškis eina pro alaus barą ir sako sau:

- Įrodyk, kad turi valios, neužsuk.

Praeina keliasdešimt metrų pro barą ir džiaugiasi:

- Na, štai, įrodei. O dabar galima bare ir atsipalaiduoti...

Pirmąją mokslo metų dieną mokytoja klausia Petriuką:

- Ar gerai praleidai atostogas?
- Aišku. Bet ne taip, kad išsyk pulčiau apie jas rašyti...

oras

#21

#12

Rašytoją už tarybinės realybės atskleidimą - „mušė“ net savi

(Atkelta iš 5 psl.)

Pirmasis laiškas, rašytas 2000 metų rugpjūčio 18-ąją, mane pasiekė per „Utenio“ redakciją. Tas dailia, aiškiai įskaitoma rašysena laiškas, išguldytas ant kelių nedidelių popieriaus lapelių, atsirado po to, kai Utenos krašto laikraštelyje „Utenis“ išspausdinau rašinį apie žymią rašytoją, pasivadusią lietuviškiausios gėlės vardu ir jai skirtą kampelį Kunigiškių muziejuje. Kas atnešė į redakciją tą Alės Rūtos man adresuotą laišką, tuomet net ir nepasidomėjau, tikrai padėkojau laišką perdavusiam dabar jau šviesios atminties redaktoriui Donatui Čepukui.

„...Esu skaičiusi Jūsų straipsnius, o neseniai man atsiuntė pažįstamas iš „Utenio“ lapą, kur Jūs rašote apie Kunigiškių pradžios mokyklą ir apie mane, mano kūrybą... Šiuo laiškeliu noriu Jums padėkoti už tą straipsnį, už Jūsų dėmesį... Vilniuje Lietuvos rašytojų s-gos leidykla tik išleido mano romaną „Vargingos tėvynės vaikai“. Dar aš pati gavau vos keletą knygų; o norėčiau Jums dovanoti... Norėčiau dovanoti Kunigiškių muziejui visas savo knygas, bet ne taip lengva...“ - labai sklandžia lietuvių kalba rašė Alė Rūta.

Kadangi laiško pabaigoje buvo nurodytas adresas, juo ir parašiau rašytojai savo atsakymą į jos laišką. Po kurio laiko (2001 metų sausio mėn.) sulaukiau rašytojos atsakymo ir keletu spalvotų nuotraukų. Štai keletas eilučių iš to laiško:

„...Su džiaugsmu dėkoju už Jūsų nuoširdų, įdomų laišką. Linkiu Jums laimingiausių metų! Kunigiškiai - mano Motinos, Sklėriūtės, Nakienės gimtinė. Įdedu kiek

nuotraukų Kunigiškių muziejui. Kada nors - ir kūrybos mėginis nusiųst... Ačiū, Kolega Vytautai, už Jūsų gerus straipsnius „XXI - amė amžiuje“ ir kitur. Aš neprašau, kad Jūs apie mane rašytumėt, kad rūpintumėtės. Tik - rašykite! Jūs gerai rašote - pasitarnausit Lietuvos kultūrai... Dėkinga, Alė Rūta“.

Taip ir susirašinėjome. Rašytoja ir jos dukra, dailininkė Rasa, ne kartą atsiuntė muziejui adresuotų knygų, prieš Šv. Kalėdas ir Naujuosius Metus visuomet pasiekdavo iš Santa Monikos atkeliavę spalvingi sveikinimai. Abi geraširdės moterys ir pinigėmis aukomis parėmė Svėdasų krašto (Vaižganto) muziejų bei asociaciją Vaižgantiečių klubas „Pragiedrulys“.

2009 metų birželio mėnesį atsiųstame laiške, adresuotame svėdasiškiams būsimojo Vaižganto 140-ųjų gimimo metinių ir paminklo Svėdasų krašto kovotojams už Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę (skulptorius Jonas Jagėla, fondatorius - JAV gyvenęs kraštiečių dr. Zenonas Prūsas) atidengimo proga buvo rašoma:

„Sveikiname mielus kraštiečius svėdasiškius, aukštaičius ir visus kitus šios iškilmingos šventės proga, linkime, kad visi lietuviai, visa tauta gyventume Vaižgantiška dvasia... Nuoširdžiai su Jumis - Vaižganto krikšto dukters Sklėriūtės - Nakienės Emilijos dukte Alė Rūta ir anūkė Rasa Arbaite“. Tas sveikinimas ant balto popieriaus lapo tuštinu jau parašytas nelygiomis raidėmis, sakiniai tarsi „išsimėtę“ po visą popieriaus lapą. Dėl to nė kiek nesistebėjau, nes žinojau, kad garbaus amžiaus rašytoja jau beveik apakusi, kad jai sunku pačiai rašyti. Didžiavausi, kad Alė Rūta,

sukaupusi visas jėgas, ėmė ir parašė tokį prasmingą sveikinimą, kuris ir buvo perskaitytas šventės metu prie paminklo Laisvės kovotojams...

Du paskutinius rašytojos ranka 2011 m. birželio 1 d. rašytus laiškelius man atvežė gera rašytojos pažįstama, taip pat Santa Monikoje gyvenanti aktyvi lietuvių bendruomenės veikėja, šeštadieninės radijo laidos „Lithuanian melodies“ („Lietuviškos melodijos“) vedėja, verslininkė Genovaitė Plukienė (Beleckaitė), važiuosiu į gimtąjį Kupiškio kraštą pailsėti ir tvarkyti verslo reikalų. Tuose laiškeluose rašytoja džiaugėsi savo naujausios knygos „Sklėriai“ pristatymu Los Andžele, kurį organizavo geroji Genovaitė ir kur dalyvavo pati rašytoja, nuvežta dukros Rasos ir žento Raselo. Alė Rūta atsiliepė su dėkingumu apie išspausdintas žiniasklaidoje („Anykštoje“ ir kitur) knygos „Sklėriai“ apžvalgas. Kartu su laiškais rašytoja ir dukra perdavė pinigines aukas muziejui, taip pat finansiškai parėmė jaunos fotografės, gimnazistės Simonos albumo „Padangių egzotika fotografijose“ išleidimą.

Atsidėkodamas rašytojai ir jos dukrai menininkei už gerumą, ponios Genovaitės paprašiau nuvežti dovanų savo fotografijų albumą „Nusilenkime Vaižganto Žemei...“. Vasarą dar išsiunčiau ir padėkos laišką, o rugsėjo mėnesį, respublikinio renginio - „Vaižgantinių“ - metu pristačius svėdasiškės gimnazistės Simonos Bagdonaitės albumą „Padangių egzotika fotografijose“, šis leidinys buvo išsiųstas į JAV Alei Rūtai ir Rasai Arbaitei - Chamberlain, finansiškai prisidėjusioms

Būsimoji rašytoja Elena Viktorija Nakaitė 1933 metais, kai dar mokėsi Rokiškio gimnazijoje.

prie leidimo. Gruodžio viduryje abiem kūrėjoms - motinai ir dukrai - linkėjau stiprybės, sveikatos, kūrybinės sėkmės.

Tik, užuot sulaukęs atsakomojo laiško, gavau atskriejusią netikėtą ir skaudžią žinią apie rašytojos mirtį. Vėliau, bendraudamas su Alės Rūtos dukra Rasa, sužinojau, kad jaunosios fotografės Simonos albumas jas pasiekė, rašytoja dar spėjo jį pavartyti, nors ir nusilpusiomis akimis apžiūrėjo, pasigrožėjo, pasidžiaugė mergaitės sėkme...

Vartant rašytojos nuotraukas, laiškus, knygas, mintyse vis skamba ir skamba šios kūrėjos eilėraščių, skirtų dėdės, krikštėvio, Sibiro kankinio Alfonso Sklėriaus atminimui:

Kas - gyvenimas? - Tik akimirka!

Užtat ir atskrieja iš praeties pluoštas prisiminimų...

Alės Rūtos gyvenimo kelias - gal jis ir yra tik akimirka amžinybės požiūriu - bet be galo prasmingas, šviesus, sušildytas meilės gimtajam kraštui, jo žmonėms, nuolat skaidriai virpantis ilgesio ir nuoširdaus tikėjimo ateitimi gaida.

Užsisakę „Anykštą“ 2020 - iesiems metams mokėkite tik už 11 mėnesių - vieno mėnesio prenumeratą gausite dovanų. (Akcija galioja iki rugpjūčio 31 dienos)

ANYKŠTA

„Anykšta“ paštų skyriuose:	12 mėn. EUR
„Anykšta“	72 (88)
„Anykšta“ 1 ir 2 gr. neįgaliesiems ir pensininkams	60
Atsiimant „Žiburio“, „Pušyno“ ir Gedimino g. 32 parduotuvėse ir „Anykštos“ redakcijoje (Vilniaus g. 29, Anykščiai)	
„Anykšta“	57
„Anykšta“ 1 ir 2 gr. neįgaliesiems ir pensininkams	46
Skliausteliuose pateikiamos prenumeratos kainos įmonėms.	
Žurnalą „Aukštaitiškas formatas“ gaus prenumeratoriai, užsisakę visos savaitės „Anykštą“ ne trumpesniau kaip 6 mėn. laikotarpiui.	

AKCIJA!

Prenumerata priimama „Anykštos“ redakcijoje (Vilniaus g. 29), www.anyksta.lt, Lietuvos pašto skyriuose, „PayPost“ kioskuose. Teirautis telefonu (8-381) 5-94-58 arba (8-686) 33036. Norėdami pasikviesti **mobiliųjų laiškanešį**, žmonės turi skambinti tel. (8-700) 55400.